

CLIËNTENRAAD SOCIAAL DOMEIN DEN HAAG

Aan Het College van B&W, met name wethouder Van Alphen en wethouder Parbudhayal
Van Cliëntenraad Sociaal Domein
Kenmerk CSD/2020.6
Betreft **Veerkracht in tijden van Corona-maatregelen, onze zorgen en vragen**
Datum 15 mei 2020

Geacht College,

Hieronder geven we ons beeld van hoe het gaat met Haagse kwetsbare burgers gedurende de periode van Corona-maatregelen. Dit beeld is gebaseerd op een brondocument van Kompassie, aangevuld met ervaringen van andere organisaties. Dit beeld hebben wij verkregen via persoonlijke ervaring en door telefonische contacten met cliënten, vrijwilligers, medewerkers van vrijwilligersorganisaties, hulpverleners en medewerkers van de gemeente. We eindigen deze brief met onze zorgen en vragen en bieden aan hierin mee te denken.

Hoe gaat het met kwetsbare burgers?

Het merendeel van de mensen redt zich goed. Het is weliswaar raar en onhandig maar men slaat zich er dapper doorheen. Mensen geven blijk van veerkracht.

Mensen die vatbaar zijn voor depressieve klachten hebben het moeilijk en moeten echt hun best doen om zichzelf bezig te houden / af te leiden.

Sommigen constateren met verbazing dat veel mensen nu door de omstandigheden van slag raken, terwijl zij zelf voor hetere vuren hebben gestaan en inmiddels hebben geleerd er redelijk rustig mee om te gaan, jarenlang in sociaal isolement hebben verkeerd.

Wat we ook horen is dat deze huidige wereld, met minder moeten en drukte en prikkels en met anderhalve meter afstand hen soms veel beter past.

Eenzaamheid

Het hebben van een sociaal netwerk is van belang om gezond te blijven.

Mensen die al een beetje eenzaam waren (alleen, slechte mobiliteit en sociaal niet zo heel erg vaardig) zijn het nu helemaal.

Door het voortduren van de coronamaatregelen kan eenzaamheid onder ouderen, jongeren en mensen met een lichamelijke of psychische kwetsbaarheid met een beperkt netwerk toenemen. Dit kan leiden tot een toename van een vraag naar zorg en ondersteuning.

Dagbesteding en mantelzorgers

Dagbesteding is belangrijk voor zingeving, sociale contacten en structuur. Het wegvallen van dagbesteding / dagactiviteiten voor mensen met een lichamelijke of psychische kwetsbaarheid en ouderen kan leiden tot mentale en/of lichamelijke achteruitgang. De druk op de mantelzorger neemt toe, de mantelzorger wordt beperkt in zijn/haar bewegingsvrijheid, wat kan leiden tot overbelasting en psychische problematiek.

Voortdurend (gedwongen) in hetzelfde huis wonen

Mensen met jongere kinderen (die werken) hebben het thuis extra zwaar, vanwege het moeten bepalen van een nieuwe structuur en het steeds weer schakelen.

Gedwongen en voortdurend in hetzelfde huis wonen en toenemende slechte financiële vooruitzichten kunnen triggers zijn voor een toename van alle vormen van huiselijk geweld. Voor kinderen en jongeren is leven in een huis met veel spanningen - nu er weinig ruimte is om bijvoorbeeld naar school te gaan - erg ingewikkeld. Signalering is nu lastiger.

Beschikbare ondersteuning

Vrijwilligersorganisaties zijn telefonisch en per email bereikbaar en zijn creatief in het contact onderhouden: deurcontact, raamcontact, wandelen met de bezoeker, buiten afspreken, soms huisbezoek. Vooral bezoeker met complexere vragen melden zich. Vrijwilligersorganisaties kunnen hen goed van dienst zijn.

Met de vrijwilligers wordt voornamelijk telefonisch contact onderhouden, wat erg wordt gewaardeerd. Sommige vrijwilligers zetten zich op afstand in.

Hulpverleners bieden maatwerk: beeldbellen (niet voor iedereen geschikt), wandelen, soms op kantoor, met plexiglas en afstand, indien nodig huisbezoek. De meeste cliënten hebben begrip voor de situatie. Nu de periode van maatregelen langer gaat duren, horen we van hulpverleners meer over onrust bij cliënten, er is meer behoefte aan face-to-face contact. Hulpverleners en cliënten maken zich zorgen dat beeldbellen na de periode van Corona-maatregelen als standaard-aanpak zal worden voorgeschreven in richtlijnen. Zij vinden dat de cliënt altijd de keuze dient te hebben.

Voor gezinnen is het ingewikkeld om privacy te hebben bij het hebben van (beeld-)bellenafspraken met hulpverleners.

Gemeente

Deze opsomming streeft geen volledigheid na.

Bij de Wmo worden waar het kan keukentafelgesprekken telefonisch gedaan. Urgente zaken als 'Veilig thuis', vervuilingzaken en meldingen politie worden opgepakt en een onderzoek wordt gestart. Aanmeldingen vanuit de reguliere zorg zijn er iets minder. Dit is begrijpelijk omdat men ook hier doet wat men kan.

Sociale zaken is goed telefonisch bereikbaar. Helpdesk Geldzaken werkt telefonisch en is goed bereikbaar, als het nodig is worden mensen op kantoor ontvangen op locaties Leyweg en Spui.

Zorgen

We maken ons zorgen over de mensen die niet in behandeling zijn en wel zorg nodig hebben en die nu extra moeilijk bereikt kunnen worden.

Voor de langere duur hebben we zorgen. Mensen zijn inderdaad dapper en houden zich sterk. We maken ons zorgen dat klachten zich na deze periode extra kunnen manifesteren.

Als gevolg van de economische recessie ten gevolge van de Corona-maatregelen verwachten we een toename van het aantal mensen dat een uitkering aanvraagt, een toename van armoede bij de groep werkenden en in het algemeen een toename van de behoefte aan zorg en ondersteuning. Wij maken ons zorgen om de mensen die het betreft en om de beschikbaarheid van voldoende financiële middelen binnen de gemeente.

De bijlagen

Bij de Cliëntenraad Sociaal Domein zijn diverse signalen binnengekomen. Deze willen wij u voorleggen. Deze signalen zijn opgenomen in de twee bijlagen.

Vragen en aanbevelingen

- Vraag: Hoe bereidt de gemeente zich voor op de periode na Corona, in een tijd waarin in toenemende mate een beroep zal worden gedaan op ondersteuning door de gemeente en er een taakstelling ligt om te bezuinigen? Als CSD bieden wij aan samen met medewerkers van de gemeente te kijken naar creatieve oplossingen en mogelijkheden
- Kan de gemeente voor de heel kwetsbare doelgroep (die niet digitaal vaardig is en niet zo gemakkelijk belt) weer beperkt openingstijden van servicepunten / loketten aanbieden?
- In een eerdere bespreking is als mogelijkheid geopperd dat bij complexe Wmo-zaken een gemeentelijk regisseur kan worden aangesteld. Kan deze mogelijkheid worden overwogen?

Graag zouden de voorzitters van de deelraden van de CSD op korte termijn met de betrokken wethouders hierover in gesprek gaan. Wij willen graag dat in ieder geval uiterlijk één week na dagtekening van deze brief de afspraak is gemaakt.

Met vriendelijke groet,
Namens de Cliëntenraad Sociaal Domein,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'H. Baars', is centered on the page. The signature is fluid and cursive, with a long horizontal stroke extending to the right.

Henk Baars
Voorzitter van de Brede raad van de Cliëntenraad Sociaal Domein